

DE TESTA RELIKWIEËN

VAN CONSTANTINOPEL NAAR AMSTERDAM

DE GESCHIEDENIS VAN DE RELIKWIEËN VAN DE
HEILIGE DOORN EN HET HEILIG KRUIS, IN BEZIT
VAN DE FAMILIE TESTA

SAMENSTELLING EN REDACTIE
MEHMET TÜTÜNCÜ

2025

DE TESTA RELIKWIEËN

Van Constantinopel naar Amsterdam:

De geschiedenis van de relikwieën van de heilige Doorn en het heilig Kruis,
in bezit van de familie Testa

ISBN 978-90-6921-059-9

Serie Turks Nederlandse Ontmoetingen : nr. 10

Samenstelling en redactie

: Mehmet Tütüncü

Voorwoord

: Bisschop Jan Hendriks

met bijdragen van:

Pastoor en deken Eric Fennis,

Pastoor Martin Kromann Knudsen,

André Testa,

Noepy Beckers-Testa.

Met dank aan Paul Brood voor het lezen van de eerste versie en zijn adviezen over opzet en concept.

Deze uitgave kwam tot stand met financiële steun van de familie Testa

2

Omslagontwerp en grafische vormgeving: Ömer Erdem

Email: omerdem@me.com

© Copyright 2025, SOTA All rights reserved. No part of this book may be reproduced, translated, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photo-copying and recording or otherwise, without prior written permission of the publisher and copyright holder.

Uitgever:

SOTA / Research Centre for Turkish and Arabic World

Brabantlaan 26, 2101 SG Heemstede Netherlands

Tel: + 31 624255100

Email: sotapublishing@gmail.com

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	: Jhr. drs. André Testa	6
Voorwoord	: Bisschop Mgr. dr. Jan Hendriks	9
Bijdragen van	: Pastoor Martin Kromann Knudsen	11
	Deken drs. Eric Fennis	13
	Drs. Noepy Beckers-Testa	14
De reis van de Testa-relikwieën van Jeruzalem naar Constantinopel en verder		16
1. Geschiedenis van de Doornenkroon		20
2. Historie van het Heilig Kruis		25
3. Beschrijving Relieken in Constantinopel (1403)		27
4. De Genuezen van Galata		31
5. Levantijnen en Dragomannen		40
6. Korte geschiedenis van de kerk en het klooster van St. Franciscus		44
7. De processie van de relikwieën		52
8. De Testa Familie en de relikwieën van de Doornenkroon en het Heilig Kruis		54
9. Documenten		60
10. Reliekhouders		107
11. Bronnen en literatuur		114
12. Verklarende woordenlijst		116
English Summary		126
Türkçe Özet		127

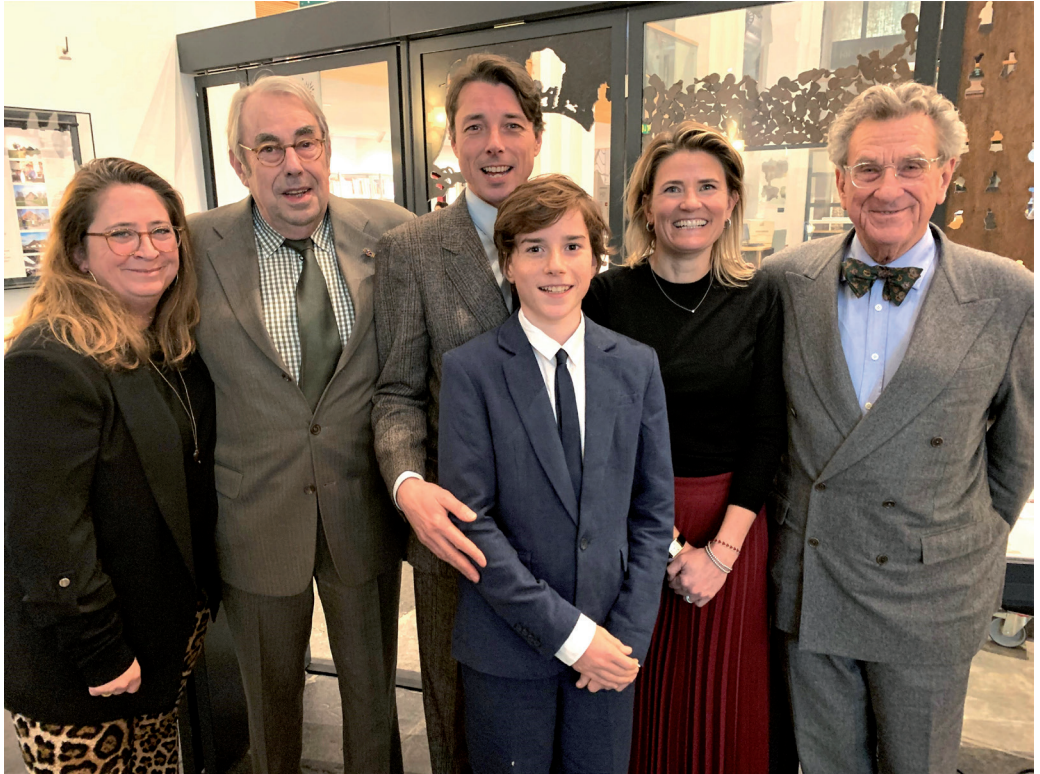
VOORWOORD

Jonkheer drs. Andreas L.F.M. Testa

Dit boek beschrijft de geschiedenis van de “Testa relikwieën”. In 1660 redde François Draco Testa met groot gevaar voor eigen leven een reliekhouders met daarin een doorn van de heilige Doornenkroon en een houtfragment van het heilig Kruis van Jezus Christus, uit de brandende St. Franciscus kerk in de wijk Galata in Constantinopel. Als dank voor deze heldendaad bepaalde Paus Pius VI dat deze relikwieën in bezit van de Testa-familie zouden blijven; aldus geschiedde voor vele generaties. In 1968 erfde ik het eigendom van Karl Victor Testa, rittmeister van het Schleswig-Holsteinischen Ulanen-Regiments 15. Hij werd in 1892 geboren in de Duitse keizerlijke ambassade te Constantinopel en zijn meters (doopmoeders) waren Prinzessin Charlotte Victoria von Sachsen Meiningen, zuster van Kaiser Wilhelm II (hij is vernoemd naar haar) en Fürstin Radolin, echtgenote van de Duitse ambassadeur. In 1927 huwde hij in Nederland met Elisabeth baronesse van Wijnbergen. Karl Victor was de toenmalige eigenaar/bewaarder van de Testa relikwieën die hij in 1935 van Constantinopel naar Amsterdam liet overbrengen en in 1939 in bruikleen heeft gegeven aan zijn parochiekerk de St. Agnes kerk in Amsterdam.

In 1968 droeg zijn weduwe de relikwieën aan mij over. Na ruim 56 jaar de bewaarder van deze relikwieën te zijn geweest, heb ik besloten de relikwieën in bruikleen over te dragen aan het bisdom Haarlem-Amsterdam voor plaatsing in de co-kathedraal van St. Nicolaas te Amsterdam. De co-kathedraal is centraler gelegen en stelt met haar 200.000 bezoekers een groot en internationaal publiek in staat de relikwieën te vereren en te bezichtigen.

30 maart 2025 vond deze overdracht plaats na een plechtige hoogmis aldaar aan bisschop Mgr. dr. Jan Hendriks die de relieken in handen stelde van de deken van Amsterdam pastoor drs. Eric Fennis ter plaatsing in de co-kathedraal ter verering door parochianen en ter bezichtiging aan andere belangstellenden. Voorts is bepaald dat de “Testa relieken” jaarlijks ter beschikking worden gesteld aan de St. Agnes kerk te Amsterdam voor de processie tijdens de traditionele viering van het feest Christus Koning. Ik dank de pastoor van de St. Agnes kerk, Martin Kromann Knudsen FSSP en zijn voorgangers voor de jarenlange goede zorgen. Tevens heb ik wegens mijn gevorderde leeftijd het eigendom van de Testa relikwieën over-

Drie generaties Testa

V.l.n.r. Bobby, André, Philippe, Leonard, Noepy en Patrick.

De Telegraaf zaterdag 19 november 2022

Foto : Pieter Klein Beernink Stan Huygens Journaal

gedragen aan mijn nicht drs. Noepy Beckers-Testa.

De overdrachten vonden plaats na een plechtige gezongen hoogmis waarbij bisschop Jan Hendriks en pastoor Eric Fennis voorgingen en met pastoor Martin Kromann Knudsen van de St. Agneskerk als concelebrant. De gebeurtenissen werden live uitgezonden door de nationale tv en deze uitzending werd geplaatst op de website van de St. Nicolaas co-kathedraal.

Ik ben drs. Mehmet Tütüncü zeer erkentelijk voor het samenstellen van dit boek. Hij heeft vol ijver en overgave het Testa-familie-archief bestudeerd, de geschiedenis van de Testa familie in Byzantium, het Ottomaanse rijk en de republiek Türkiye onderzocht en aandacht besteed aan de algemene historie van soortgelijke relikwieën in Europa.

De gehele Testa-familie is hem grote dank verschuldigd.
Amsterdam, 30 maart 2025

8

*Elisabeth baronesse van Wijnbergen
(Particulier bezit)*

Karl Victor Testa

VOORWOORD

Johannes Hendriks
Bisschop van Haarlem-Amsterdam

De stad Amsterdam heeft een rijke religieuze geschiedenis. Vooral sinds de 16e en 17e eeuw kende de stad een flinke gemeenschap van Joden gevlucht uit Spanje, Portugal en Oost-Europa. Toen ontstonden bovendien de protestantse gemeenschappen, voortgekomen uit de reformatie.

Begin 17e eeuw vestigden Armeense kooplieden zich in de stad en werd in Amsterdam de eerste Armeense bijbel gedrukt. De eerste sporen van de islam in Amsterdam gaan terug tot de zestiende eeuw toen Ottomaanse en Perzische kooplieden naar de havenstad kwamen, al waren die toen in meerderheid Orthodox Christen of Joods. Sommige zeelieden bekeerden zich tot de islam. De grootste toename van islamieten heeft zich in de laatste zestig jaar voorgedaan.

Maar ook de religieuze gemeenschap waarmee het ontstaan en de opkomst van Amsterdam nauw verbonden is, de katholieke kerk, is nog steeds een belangrijke presentie in de stad Amsterdam. De komst van vele migranten heeft de katholieke gemeenschap van de stad verrijkt, ze kleurrijker en meer divers gemaakt.

Dat de katholieke kerk een universele kerk is, maakt op een bepaalde manier concreet dat al die inwoners van Amsterdam, zoveel rassen en culturen, geroepen zijn als broeders en zusters samen te leven, met hun eigen identiteit én met openheid en verdraagzaamheid.

De geschiedenis van de reliekhouders met de heilige Doorn en een fragment van het H. Kruis, die in deze uitgave wordt beschreven, getuigt van die kleurrijke universaliteit: deze relik kwam naar ons land vanuit Istanbul door toedoen van leden van de stadsrepubliek Genua afkomstige familie Testa, die in een diplomatieke context werkzaam waren geweest in Constantinopel.

Sinds het eind van de zestiende eeuw werden katholieken in ons land gediscrimineerd. Zij konden hun geloof niet openlijk belijden en net als de Joden konden zij geen publieke ambten bekleden; wel werden zij in Amsterdam in schuilkerken gedoogd. Burgemeester Femke Halsema herinnerde aan deze geschiedenis in haar toespraak bij de opening van het 750 jubileum van de stad in de Sint Nicolaas co-kathedraal op 27 oktober 2024.

In de Middeleeuwen was Amsterdam een van de belangrijkste bedevaartplaatsen van Europa geworden door het Eucharistisch wonder – “Sacrament van Mirakel” – dat daar in 1345 plaats vond en in een kapel “de heilige Stede” werd vereerd. Zelfs keizer Maximiliaan kwam op bedevaart en verleende Amsterdam na zijn ge-

nezing in 1489 het recht zijn kroon - geplaatst op het wapen van de stad - te voeren; dat werd de keizerskroon die we nog steeds kennen. Ondanks het genoemde verbod op de katholieke godsdienst, is de verering van het Sacrament van Mirakel tot op de dag van vandaag levend gebleven.

Maar er is dus méér in Amsterdam dan deze zo bekende Eucharistische devotie. Sinds 1935 wordt de kostbare relik - de heilige Doorn van de doornenkroon van Jezus Christus en een fragment van het H. Kruis - in Amsterdam bewaard, lange tijd in de Sint Agneskerk, parochiekerk van de familie Testa, maar in het Heilig Jaar 2025, tevens jubileumjaar van de stad Amsterdam, is die naar de Sint Nicolaas co-kathedraal gekomen.

Die heilige Doorn met kruisrelik is een tastbaar teken dat ons stil doet staan bij het lot van Jezus Christus die het Kruis en de Doornenkroon heeft gedragen. Dat lijden dat Hij met liefde op zich heeft genomen verbindt ons met de vraag naar de zin van het lijden. Niemand kan daar een antwoord op geven dat bevredigt. Het lijden is te groot om daar een “goedkoop” antwoord aan te verbinden. Het is niet te vatten in menselijke woorden. De heilige Doorn laat ons stil staan bij dit lijden van Jezus Christus uit liefde geleden met een intentie die ons allemaal raakt: vrede, verzoening, verlossing.

10

De heilige Doorn verbindt ons tevens met het onschuldige lijden van vele mensen. Jezus was een onschuldige die na vreselijke martelingen als crimineel veroordeeld werd tot een gruwelijke dood. De heilige Doorn is een fysiek teken dat ons met het lijden van onschuldige mensen verbindt die in armoede, rampen, honger, oorlogssituaties en epidemieën verkeren of vervolgd worden.

Omstandigheden veranderen voortdurend, de wereld draait door, maar het kruis blijft staan en een doorn steekt in het lichaam van velen. Oproepen tot vrede, verzoening en respect vinden geen gehoor, het kwaad lijkt oppermachtig. De heilige Doorn is een teken. Van een martelwerktuig is die geworden tot object van verering en een aanleiding tot bezinning. Het gruwelijke dat Jezus overkwam door marteling en kruis is een bron van inspiratie om te blijven geloven in de liefde.

Moge de Doorn voor ons een teken zijn dat de liefde overwint en dat de kracht van de liefde sterker zal zijn dan de macht van het kwaad.

Ik ben de familie Testa en de heer Mehmet Tütüncü zeer erkentelijk!

DUBBELRELIEK IN DE SINT-AGNESKERK

Pater Martin Kromann Knudsen FSSP

De bijzondere dubbelrelik van de Doornenkroon en het heilig Kruis, die al eeuwenlang is toevertrouwd aan de familie Testa, zal in het kader van het 750-jarig bestaan van de stad Amsterdam een blijvende plaats krijgen in de Sint-Nicolaas co-kathedraal, nadat deze sinds 1939 in de Amsterdamse Sint-Agneskerk is bewaard.

Als pastoor van de Sint-Agnesparochie heb ik vanaf 2006 over deze dubbelrelik mogen waken in het besef dat deze relik een bijzondere plaats inneemt in de katholieke verering van relieken, namelijk als de allervoornaamste. Het was altijd een bijzondere eer om deze in onze parochie onder ons te mogen hebben. De grote processie op het feest van de verheffing van het heilig Kruis, op 14 september, was altijd een hoogtepunt, waarbij de relik door de gehele geloofsgemeenschap vereerd werd. Aan de processie werd vaak deelgenomen door de jonkheren Testa.

Omwille van de grote religieuze waarde en de vrees voor diefstal werd de dubbelrelik de laatste decennia bijna altijd in een afgesloten kluis bewaard. Dat bemlemde de publieke toegankelijkheid. Ook is de kerk voor veel bezoekers niet gemakkelijk te bereiken. Daarom is het nu tijd voor een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van de dubbelrelik en van de familie.

Op zondag Laetare (halfvasten) in de heilige vastentijd, zondag 30 maart 2025, zal de dubbelrelik worden overgebracht naar de co-kathedraal van de heilige Nicolaas in de binnenstad van Amsterdam, een locatie waar zowel veilige bewaring als gemakkelijke toegang is gegarandeerd.

In de Sint-Agnesparochie zijn wij dankbaar dat wij deze heilige relieken, zo nauw verbonden met het lijden van de Redder van de mensheid, zo lang in ons kerkgebouw mochten bewaren.

Wij zijn dankbaar dat de familie Testa deze kostbare tekenen van het Heil steeds, conform de familietraditie, met grote zorg heeft omringd. Het toevertrouwen aan een nieuwe generatie in de familie betekent ook dat de bewaarplaats verandert, maar dat is in de loop van de eeuwen vaker gebeurd. De geschiedenis van de dubbelrelik en de band met de familie Testa zullen in dit boek uitvoerig behandeld worden.

Bij het afscheid van de dubbelrelik uit onze kerk spreek ik de hoop uit dat familie Testa altijd met dezelfde devotie deze kostbare relik zal blijven bewaren als die waarmee de relik in haar bezit is gekomen. En ik hoop dat de nieuwe bewaarplaats een mogelijkheid zal bieden om de openbare verering van de bijzondere dubbelrelik in onze stad nog verder te bevorderen.

St. Helena met het gevonden kruis in Jeruzalem, Cima da Conegliano 1495

WOORD VAN AANVAARDING

drs. Eric Fennis
Deken van Amsterdam
Rector van de Co-kathedraal van de H. Nicolaas

Het is voor mij als rector van de co-kathedraal van de H. Nicolaas te Amsterdam een grote eer om de dubbelrelik, al zo lang in het bezit van de familie Testa, te mogen ontvangen in onze kerk. In een prachtige houder zijn een stukje van het H. Kruis en een grote doorn uit de Doornenkroon van Christus geplaatst.

De dubbelrelik heeft tot nu toe een veilig thuis gekend in de St. Agneskerk in Amsterdam, waar tot op heden zorgvuldig zorg voor is gedragen door pater Martin Kromann Knudsen FSSP. Ik stel het zeer op prijs dat hij de dubbelrelik overdraagt aan de Nicolaas co-kathedraal. Ik ben mij tevens bewust van het grote vertrouwen dat de familie Testa daarmee uitdrukt, nu mogelijk wordt gemaakt dat de dubbelrelik ook gedurende het hele jaar zichtbaar is en vereerd kan worden.

De co-kathedraal van de H. Nicolaas is een centrale en belangrijke kerk in Amsterdam. Een kleine 200.000 mensen bezoeken de kerk en vinden er rust, gelegenheid tot gebed, sacraliteit en devotie. Met de relik van de H. Nicolaas, zal ook deze dubbelrelik, welke direct verwijst naar het lijden van Christus zelf, bijdragen aan een nog grotere devotie. Zo mag de pelgrimsplek die de co-kathedraal van de H. Nicolaas steeds meer wordt, in het hart van de stad verder tot bloei komen.

Met grote zorgvuldigheid en eerbied zal de dubbelrelik een mooie plaats van verering in de kerk gegeven worden. Dat velen zich er geraakt, getroost en bemoedigd door mogen weten en, de gebeden bij deze relik uitgesproken, verhoord mogen worden.

Paus Franciscus met bisschop Jan-Hendriks, Eric Fennis, deken van Amsterdam. Achter hen zit de Amsterdamse delegatie die in het Apostolisch Paleis door de paus werd ontvangen. Foto: Bisdom Haarlem-Amsterdam / L'Osservatore Romano

AANVAARDING EN TOEKOMST

Als historicus, opgeleid aan de Universiteit van Amsterdam, en als trotse inwoner van deze multiculturele en multireligieuze stad, beschouw ik de Testa-relikwieën als stille getuigen van een buitengewone wereldgeschiedenis. Van Jeruzalem via het Byzantijnse en later Ottomaanse Constantinopel tot haar huidige thuis in Amsterdam – weerspiegelen de relikwieën niet alleen een fascinerende historische reis, maar ook een uniek familieverhaal dat generaties overstijgt.

De overdracht van de relikwieën van de Sint Agneskerk naar de Sint Nicolaas co-kathedraal markeert een nieuw hoofdstuk, op een feestelijk moment waar op Amsterdam zijn 750ste verjaardag viert. De Sint Nicolaas co-kathedraal is de grootste en belangrijkste katholieke kerk van Amsterdam en biedt de relikwieën een passend en nieuw prominent thuis, waar zij dagelijks voor een breed en internationaal publiek te zien zijn. Dankzij de betrokkenheid en zorg van pastoor Eric Fennis, die al jarenlang met onze familie verbonden is, hebben de relikwieën hier een waardige en betekenisvolle plek gekregen.

14

In het bijzonder wil ik mijn oom André bedanken voor zijn jarenlange zorg voor de relikwieën en het vertrouwen dat hij in mij heeft gesteld voor de toekomst. Ook wil ik mijn vader Patrick en André bedanken voor hun niet aflatende energie en toewijding aan het onderzoek naar onze bijzondere familiegeschiedenis. Tot slot wil ik Mehmet Tütüncü bedanken. Zijn diepgaande onderzoek en het schrijven van dit boek hebben de geschiedenis van onze familie en deze relikwieën op indrukwekkende wijze tot leven gebracht. Zijn bijdrage is van onschatbare waarde.

Met dankbaarheid en vertrouwen,
drs. Noepy Beckers-Testa
Amsterdam

*André Testa , Patrick Testa en Noepy Beckers-Testa met de reliekhouder.
(St. Agneskerk)*

Hieronder in de St. Agneskerk met Pastoor Martin Kromann Knudsen (januari 2024)

DE REIS VAN DE TESTA-RELIKWIEËN: VAN JERUZALEM NAAR CONSTANTINOPEL EN VERDER

De geschiedenis van christelijke relikwieën, zoals fragmenten van het Heilige Kruis en de Doornenkroon, is een fascinerend verhaal van geloof, macht en culturele uitwisseling. Relikwieën zijn heilige voorwerpen die geassocieerd worden met Jezus Christus, heiligen of martelaren en binnen het christendom vereerd worden vanwege hun spirituele betekenis. Deze relikwieën hebben door de eeuwen heen een indrukwekkende reis gemaakt van het Heilige Land naar Europa, met Constantinopel als belangrijk tussenstation.

De oorsprong: Relikwieën uit Jeruzalem

Het verhaal begint in Jeruzalem, in de eerste eeuwen na Christus, toen het christendom zich begon te verspreiden. Jeruzalem werd beschouwd als het Heilige Land, omdat het de stad was waar Jezus leefde, predikte en stierf. De stad werd een belangrijk spiritueel centrum voor christenen, en relikwieën zoals stukken van het kruis waaraan Jezus werd gekruisigd en de doornenkroon die hij droeg, kregen een bijzondere status.

16

In de 4e eeuw veranderde de situatie drastisch toen keizer Constantijn de Grote, de heerser van het Romeinse Rijk, zich bekeerde tot het christendom. In 330 maakte hij Constantinopel (het vroegere Byzantium, het huidige Istanbul) tot de nieuwe hoofdstad van het Romeinse Rijk en een centrum van het christelijke geloof. Zijn moeder, Helena, maakte een pelgrimstocht naar Jeruzalem en beweerde daar het Heilige Kruis te hebben gevonden. Veel van deze relikwieën werden vervolgens naar Constantinopel overgebracht om de religieuze en politieke macht van de stad te versterken.

Constantinopel: Het nieuwe centrum van het christendom

Met de komst van christelijke relikwieën groeide Constantinopel uit tot een belangrijk religieus en cultureel centrum. Grote kerken zoals de Hagia Sophia, die oorspronkelijk als kathedraal werd gebouwd, huisvestten talloze heilige objecten. Na de Ottomaanse verovering van Constantinopel in 1453 werd de Hagia Sophia omgevormd tot een moskee.

De Vierde Kruistocht en de plundering van Constantinopel (1204)

De kruistochten waren militaire expedities die tussen de 11e en 13e eeuw door Europese christenen werden georganiseerd met als doel het heroveren van heilige plaatsen, zoals Jeruzalem, die in handen waren gevallen van islamitische heersers. Religieuze overtuiging speelde hierbij een grote rol, maar ook politieke en economische motieven speelden mee. Europese vorsten zagen de kruistochten als een manier om hun macht uit te breiden en controle te krijgen over lucratieve handelsroutes.

In de 13e eeuw veranderde de situatie ingrijpend. Tijdens de Vierde Kruistocht, die oorspronkelijk gericht was op de herovering van Jeruzalem, leidde een reeks politieke intriges ertoe dat westerse katholieke kruisvaarders Constantinopel in 1204 plunderden. Dit was een dramatisch keerpunt, waarbij niet alleen immense rijkdommen werden geroofd, maar ook talloze heilige relikwieën.

De kruisvaarders, die katholiek waren, beschouwden de Byzantijnen, die de Grieks-orthodoxe Kerk aanhingen, vaak als minder 'echte' christenen, vooral na het Grote Schisma van 1054, dat de christelijke kerk verdeelde in een oosters-orthodox en westers-katholiek deel. Tijdens de plundering werden kostbare relikwieën, zoals fragmenten van het Heilige Kruis en delen van de Doornenkroon, meegenomen naar West-Europa. Daar vonden ze een plaats in belangrijke katholieke kerken, zoals de San Marco in Venetië en de Sainte-Chapelle in Parijs. Tegenwoordig wordt een deel van de Doornenkroon, die ooit in de Sainte-Chapelle werd bewaard, tentoongesteld in de gerestaureerde Notre Dame van Parijs, waar het een belangrijk religieus symbool blijft.

Van Constantinopel naar Amsterdam: De Reis van de Testa-Relikwieën

Na de val van Constantinopel in 1453, toen de stad werd ingenomen door de Ottomanen en omgedoopt tot Istanbul, veranderde de religieuze dynamiek volledig. De nieuwe islamitische heersers behielden sommige christelijke relikwieën, maar veel ervan verdwenen of werden naar het westen overgebracht.

In de 17e eeuw, tijdens een grote brand in de wijk Galata in Constantinopel, speelde François Draco Testa een cruciale rol. Met groot gevaar voor eigen leven wist hij een reliekhouder te redden uit de brandende katholieke

Sint-Franciscuskerk oftewel San Francescokerk (in de plek van deze kerk werd later een moskee gebouwd de zogeheten Yeni Djami) in Constantino-
pel. Later bevestigde paus Pius VI (1717-1799) dat de relikwieën vanaf dat
moment aan de familie Testa toebehoorden.

Deze relikwieën bleven nog generaties lang in Constantinopel. Pas in de
20e eeuw vond een nieuwe overdracht plaats. In 1935 werden de relikwie-
en van de republiek Turkije naar Nederland overgebracht, omdat een tak
van de familie Testa zich definitief in Nederland had gevestigd. In 1939
gaf Karl Victor Testa de relikwieën in bruikleen aan zijn parochiekerk, de
Sint-Agneskerk in Amsterdam, waar ze sindsdien werden bewaard.

In 1968 droeg zijn weduwe Elisabeth Testa - baronesse Van Wijnbergen de
relikwieën over aan Jonkheer André Testa.

Deze besloot in 2025 de relikwieën over te brengen naar de Sint-Nico-
laaskerk, waar hij tevens na 56 jaar op 30 maart 2025 dit eigenaarschap
doorgaf aan zijn nicht Noepy Beckers-Testa. Deze beide overdrachten in
het voorjaar van het Jubeljaar 2025 markeren een nieuw hoofdstuk.

Dit feestelijke moment valt samen met de viering van de 750ste verjaardag
van Amsterdam. De grootste en belangrijkste katholieke kerk van Amster-
dam biedt nu de relikwieën een passend en prominent nieuw thuis, waar
ze dagelijks te zien zullen zijn voor een breed publiek.

Een Reis door de Tijd

De geschiedenis van de Testa-relikwieën, van Jeruzalem naar Constanti-
nopel en uiteindelijk naar Amsterdam, weerspiegelt de dynamische wis-
selwerking tussen religie, politiek en cultuur door de eeuwen heen. Wat
begon als een spirituele schat in het Heilige Land, werd een symbool van
macht in het Byzantijnse Rijk en vond uiteindelijk een nieuwe bestemming
in West-Europa.

Deze objecten dienen als tastbare herinneringen aan de gedeelde geschie-
denis en het erfgoed van verschillende beschavingen. De Testa-relikwieën,
met hun rijke verleden en diepe betekenis, blijven een tastbare getuigenis
van deze historische reis. Ze vertegenwoordigen niet alleen de vroomheid
van de christelijke traditie, maar ook de kracht van erfgoed dat generaties
lang wordt gekoesterd en beschermd.

*Christus met het Kruis en de Doornenkroon,
geschilderd door El Greco, ca. 1580.*

11. BRONNEN EN LITERATUUR

Voor de Bijbeltekst is gebruik gemaakt van de Nieuwe Bijbelvertaling, te lezen op www.debijbel.nl.

De wederwaardigheden van de relikwieën zijn gebaseerd op krantenartikelen, verschenen in de jaren 1899-1940 in *De Tijd*, verzameld door Paul Theelen en te lezen op www.theelen.info.

Het verhaal van de familie Testa is na te lezen in: Mehmet Tütüncü, *Van de Bosphorus naar de Zuidoerzee. Reisverslag van Constantinopel naar Wijhe in 1793* door Gaspard baron Testa. Haarlem 2022

Fotografie: Frederik Jacobovits Photography. pp.15, 75, 109-112.
Andere fotos zijn afkomstig uit de Testa-familie-archief.

Voor identificatie van de afbeeldingen van heiligen (p. 109-112) ben ik dank verschuldigd aan Anique de Kruijf afdelingshoofd Erfgoed in Kerken en Kloosters bij het Museum Catharijne Convent.

Meer algemene literatuur en uitgaven van de gebruikte bronnen zijn:

L.T. Belgrano LT., (1877) Documenti riguardanti la colonia Genovese di Pera. Atti della Società Ligure di Storia Patria (Vol. XIII, 1877-1884), Genoa 1877.

Belin F.A., (1894) Histoire de la Latinité de Constantinople. Paris 1894.

de Clavijo R.G., (1859) Narrative of the Embassy of Ruy Gonzalez de Clavijo to the Court of Timour at Samarcand, A.D. 1403-6. London 1859.

Covel, J. (c. 1670-1677) in Hasluck (1905). Dr. Covel's Notes on Galata, The Annual of the British School at Athens (Vol. 11, 1904/1905, pp. 50-62), Athens.

Das Freisinger Lukasbild (2018) Eine byzantinische Ikone und ihre tausendjährige Geschichte Editors: Carmen Roll, Antje Bosselmann-Ruickbie, Catharina Blänsdorf, and Heike Stege, © 2019 Verlag Ferdinand Schöningh, ein Imprint der Brill Gruppe.

Der Heilige Rock zu Trier (1996) Studien zur Geschichte und Verehrung der Tunika Christi, Anlaesslich der heilig-Rock-Wallfahrt 1996, Paulinus Verlag, Trier 1996.

Holger Klein (2009) 'Die Limburger Staurothek und der Kreuzkult in Jerusalem und Konstantinopel', Im Zeichen des Kreuzes. Die Limburger Staurothek

und ihre Geschichte, tent. cat. (Diözesanmuseum Limburg, 2009), pp. 12-30.

John Lowden (1997) *Early Christian & Byzantine Art* (London: Phaidon,

Hans Krol en Mehmet Tütüncü (2020) Een verloren panorama van Constantinopel in het huis te Heemstede van Adriaan Pauw, SOTA Heemstede pp. 24-27.

Mauri, Giovanni (1925) *Relatione dello stato della cristianita di Pera e Constantinopoli obediente al Sommo Pontefice Romano*. Constantinople.

Özgüleş Muzaffer (2017) *A Missing Royal Mosque in Istanbul That Islamized a Catholic Space: The Galata new Mosque*, In *Muqarnas* XXXIV 2017, p. 157-195.

Quirini-Poplawski, Rafal. (2015) -” Ex partibus orientalibus translata ad hanc urbem . The Evacuation of Elements of Church Decoration from Pera to Genoa in 1461” In: *Travels and Mobilities in the Middle Ages. From the Atlantic to the Black Sea* p. 291-312.

Rossi, E., (1928) *Le Lapidi Genovesi delle Mura di Galata, Iscrizioni Genovesi in Crimea ed in Costantinopoli*, *Atti della Società Ligure di Storia Patria* (Vol. LVI, pp. 143-167), Genoa.

Vincent Stochove (1681) *Het bereysde Oosten door [...] behelsende de naukeurighen beschrijvinghen vande rijcken [...] Hier by is gevoeght Otthoman, ofte Kort begryp der levens vande Turcksche keyzers, tot den jeghenwoordigen Mahomet de IV. door den selven autheur Vincent De Stochove, Joos vander Meulen Tot Brugge : ghedruckt by Joos vander Meulen ..., 1681.*

ENGLISH SUMMARY

Holy Relics of the Crown of Thorns and the Holy Cross Journey from Constantinople to Amsterdam

The history of Christian holy relics, such as fragments of the Holy Cross and the Crown of Thorns, is a fascinating story of faith, power, and cultural interaction. Holy relics are sacred objects associated with Jesus Christ, saints, or martyrs and are venerated in Christianity for their spiritual significance. Over the centuries, these relics embarked on an extraordinary journey from the Holy Land to Europe, with Constantinople serving as a significant waypoint along the way.

This book is about a thorn from the Crown of Thorns and a fragment of the Holy Cross that ended up in Amsterdam via Constantinople. The Testa family has owned two relics since 1660: a fragment of the Holy Cross and a thorn from the Crown of Thorns worn by Jesus Christ. The Testa family, originally from the Republic of Genoa, had lived in Constantinople for centuries.

Through inheritance, these precious family treasures had come into the possession and care of Karl Victor Testa, who lived in Amsterdam. In April 1935, the Dutch naval ship Hr. Ms. 'Hertog Hendrik' arrived in The Netherlands from Istanbul, Turkey. On board was the naval chaplain, Father Albada Jelgersma. At the request of Karl Victor Testa, he had taken these relics on board, encased in a precious gilded-silver reliquary, under his care.

In 1939, the authenticity was re-established by the bishop of Haarlem, Mgr. J.P. Huibers, and provided with his seal. And then loaned to the St. Agnes Church, the parish church of the Testa family.

In March of the Holy Year 2025, also on the occasion of the 750th anniversary of the city of Amsterdam, the relics were moved by the family, in good consultation with the St. Agnes Church, in the presence of Mgr. Jan Hendriks, bishop of the diocese of Haarlem-Amsterdam and the dean of Amsterdam, Eric Fennis, to the Basilica of St. Nicholas in Amsterdam. On the occasion of this event, this book was compiled at the request of the family by their family historian drs. Mehmet Tütüncü.

TÜRKÇE ÖZET

Hazreti İsa'ya ait Kutsal Emanetler Konstantinopolis'ten Amsterdam'a uzun bir seyahat

Hristiyan kutsal emanetlerinin, Kutsal Haç parçaları ve Dikenli Taç gibi, tarihi; inanç, güç ve kültürel etkileşimin büyüleyici bir hikâyesidir. Kutsal emanetler, İsa Mesih, azizler veya şehitlerle ilişkilendirilen ve Hristiyanlıkta ruhani anlamları nedeniyle saygı duyulan kutsal nesnelere. Bu kutsal emanetler, yüzyıllar boyunca Kutsal Topraklar'dan Avrupa'ya doğru etkileyici bir yolculuk yapmış, bu yolculukta Konstantinopolis önemli bir durak noktası olmuştur.

Bu kitap, İstanbul'dan Amsterdam'a gelen Dikenli Taç'tan bir diken ve Kutsal Haç parçasının hikayesini anlatıyor. Testa ailesi 1660 yılından bu yana iki kutsal emanete sahipç Aslen Cenovalı olan Testa ailesi yüzyıllardır Konstantinopolis'te yaşıyordu.

Miras yoluyla bu değerli aile hazineleri, Amsterdam'da yaşayan Karl Victor Testa'nın mülkiyetine ve yönetimine geçti. 1935 Nisan ayında Hollanda donanma gemisi Hr. Ms. 'Dük Hendrik'. İstanbul'dan Hollanda'ya geldiğinde gemide filonun papazı Peder Albada Jelgersma da vardı. Karl Victor Testa'nın isteği üzerine bu emanetleri bir emanet sandığı içinde muhafaza ederek gemiye almıştı.

1939 yılında Haarlem Piskoposu Mgr. J.P. Huibers, eserin gerçekliğini yeniden kanıtladı ve mühürleyerek emniyet altına aldı. Daha sonra Testa ailesinin cemaat kilisesi olan St. Agnes Kilisesi'ne ziyaret edilmesi için ödünç verildi.

Papa tarafından kutsal yıl olarak ilan 2025 yılının Mart ayında, aynı zamanda Amsterdam şehrinin 750. kuruluş yıldönümü vesilesiyle, kutsal emanetler, St. Agnes Kilisesi'den, aile tarafından Monsenyör Haarlem-Amsterdam piskopos Jan Hendriks huzurunda ve Amsterdam dekanı, Eric Fennis'in gayretleriyle Amsterdam'daki Aziz Nikolaos Bazilikası'na taşıdı. Bu vesileyle ailenin talebi üzerine aile tarihçisi drs. Mehmet Tütüncü tarafından bu kitap hazırlandı.

SERIE Turks-Nederlandse Ontmoetingen

1. 400+ jaar Vriendschap, Vriendschapsverdrag uit 1612 tussen Nederland en Turkije, tekst en vertaling naar het moderne Turks en Nederlands door Mehmet Tütüncü, Erik Swart en Bülent Arı), Heemstede 2019, 64pp, ISBN 978-90-6921-017-9 (Turkish Islamic Inscriptions series: 14)

2. Een verloren Panorama van Constantinopel in het Huis te Heemstede van Adriaan Pauw, door Hans Krol en Mehmet Tütüncü, Heemstede, 2020, 44pp. ISBN 978-9069-021-28-5 (Turkish Islamic Inscriptions series: 24)

3. Tussen Constantinopel en Holland : Het Dragomannen- en Diplomaten geslacht Testa. Samenstelling en tekst Hans Krol en Mehmet Tütüncü, (met medewerking van André Testa en Patrick Testa) ISBN 90-978-6921-031-5 (Turkish Islamic Inscriptions series: 30)

4. Van De Bosporus Naar De Zuiderzee Reisverslag van Gaspard baron Testa (1770- 1847). Turkish Islamic Inscriptions series: nr. 54. ISBN 978-90-6921-047-6

5. Vijf jaren in Algiers, Het Journaal van Thomas Hees (1675-1680), Paul Brood, Gerard van Krieken en Mehmet Tütüncü m.m.v. Eveline St. Nicolaas, Hilversum 2022. (Uitgeverij Verloren outside SOTA) ISBN 978-90-8704-99-28

6. Liever Turcx dan Paaps. Ottoman Empire and Dutch Revolt 1568-1648. Mehmet Tütüncü, (verwachte publicatie 2026) ISBN 978-90-6921-054-4

7. Peace and Friendship Treaties between Netherlands and Ottoman Algeria (1612-1830), Mehmet Tütüncü, ISBN 978-90-6921-044-5 (verwachte publicatie 2025)

8. Turkse Gastarbeiders in NDSM Werf Ömer Erdem. Amsterdam 2024, ISBN 978-90-6921-057-5

9. Reis naar het Turkije van Atatürk Reisdagboek van Gerard Vissering in 1928, President van De Nederlandsche Bank, samenstelling: Mehmet Tütüncü, Heemstede, 2025 ISBN 978-90-6921-058-2

10. De Testa Relikwieën Van Constantinopel naar Amsterdam: De Geschiedenis van de relikwieën van de heilige Doorn en het heilig Kruis, in bezit van de familie Testa, samenstelling: Mehmet Tütüncü, Heemstede, 2025 ISBN 978-90-6921-059-9